

Iznāk trešdienās, piektdienās
un svētdienās
Numurs maksā 15 kap.

DZIRKSTELE

Redakcija Krustpili,
Rīgas ielā 142.
Tālrūpi: redaktorei 142,
redakcijai 141.

LKP KRUSTPILS RAJONA KOMITEJAS UN RAJONA DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 16 (1548)

Svētdien, 1960. gada 7. februārī

11. gads

Par republikas partijas organizācijas uzdevumiem PSKP CK decembra plēnuma lēmumu izpildē

Latvijas KP Centrālās Komitejas X plēnuma

LĒMUMS

Latvijas KP CK plēnums atzīmē, ka PSKP CK 1959. gada decembra plēnums bija ļoti svarīgs politisks notikums. Plēnums rezumēja Komunistiskās partijas un padomju tautas veikto darbu lauksaimnieciskās ražošanas kāpināšanā septiņgades pirmajā gadā un izstrādāja konkrētus pasākumus mūsu zemes lauksaimniecības tālākai attīstīšanai.

Panākumi, ko pēdējos gados guvusi sociālistiskā lauksaimniecība produktu ražošanas palielināšanā, ir saistīti ar lielajiem pasākumiem, ko izstrādājusi un realizējusi Komunistiskā partija, un ar lielo organizatorisko darbu, ko partija veikusi laukos.

Lielisku uzvaru cīņā par sabiedriskās lopkopības kāpināšanu guvuši Rjazaņas apgabala darbaļaudis. Šā apgabala kolhozi un padomju saimniecības godam izpildījuši savas saistības — gaļas ražošanu 1959. gadā palielināt 3,8 reizes — un pārdevuši valstij trīs reizes vairāk gaļas nekā 1958. gadā. Rjazaņas apgabala paraugs pārliecinoši rāda, ka kolhozos un padomju saimniecībās ir milzīgas rezerves lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanai.

Latvijas KP CK plēnums atzīmē, ka, izvērsuši sociālistisko sacensību par septiņgadu plāna izpildi pirms termiņa, republikas kolhozi un padomju saimniecības 1959. gadā uzlabojusi darbu, kas saistīts ar lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanu, ieguvuši 663 tūkstošus tonnu piena, 94,4 tūkstošus tonnu gaļas (ieskaitot šķirnes lopu realizāciju) un 72 miljonus olu. Salīdzinot ar 1958. gadu, piena ražošanas palielinājies par 14 procentiem, gaļas — par 37 procentiem un olu — par 34 procentiem. Uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantotajām zemes sabiedriskajā sektorā iegūti 257 centneri piena un 35,5 centneri gaļas dzīvsvārā, bet republikā kopumā — 515 centneru piena un 73 centneri gaļas dzīvsvārā.

1959. gadā republika pirms termiņa izpildīja lopkopības produktu iepirkuma valsts plānu. Visā gadā kopumā iepirkta 800 tūkstoš tonnas piena jeb 108 procenti, salīdzinot ar plānu, 115,6 tūkstoši tonnu lopu un putnu jeb 150 procenti, salīdzinot ar plānu, un 50,1 miljons olu jeb 100,2 procenti, salīdzinot ar plānu. Piena iepirkts par 13 procentiem, lopu un putnu — par 57 procentiem un olu — par 53 procentiem vairāk nekā 1958. gadā.

Palielinājuši lopkopības produktu pārdošanu valstij, kolhozi un padomju saimniecības 1959. gadā panāca arī produktīvo lopu skaita pieaugumu. Lielopu skaits gadā laikā palielinājies par 10 procentiem, tai skaitā govju — par 6 procentiem, cūku skaits palielinājies par 23 procentiem un putnu — par 27 procentiem.

Pēdējos gados republikā veikts zināms darbs zemkopības kultūras celšanā, kas devis iespēju palielināt galveno lauksaimniecības kultūru ražību. 1959. gadā kolhozi un padomju saimniecības graudaugu kultūru caurmēra ražu palielināja par 2,2 centneriem, kartupeļu — par 27 centneriem un cukurbiešu — par 28 centneriem no hektāra. Pie tam labības kopievākums, salīdzinot ar 1958. gadu, palielinājies par 37 procentiem, kartupeļu — par 47 procentiem un cukurbiešu — par 27 procentiem.

Aizvadītajā gadā republikas kolhozi un padomju saimniecības nedaudz nostiprināja lopbarības bāzi. Par 95 tūkstošiem hektāru jeb par 70 procentiem palielinājusies lopbarības kultūru platība, palielinājusies daudzgadīgo zāļu pasēja, palielinājusies ilggadīgo kultivēto ganību platība.

PSKP CK 1958. gada decembra plēnumā republika tika nopietni kritizēta par kukurū-

zas pietiekamu nenovērtēšanu, tās audzēšanas nepareizo agrotehniku un zemo ražu. Izlabojot pielautās kļūdas, republikas partijas organizācija ir uzlabojusi kukurūzas ieviešanu kolhozu un padomju saimniecību ražošanā. 1959. gadā republikā nedaudz palielinājās kukurūzas sējumu platība. Kolhozi no hektāra caurmērā novāca 270 centnerus zaļās masas un sagatavoja trīsreiz vairāk kukurūzas skābbarības nekā 1958. gadā.

1959. gadā daudzi republikas rajoni, kolhozi un padomju saimniecības sekmīgi izpildīja uzņemtās saistības un palielināja lopkopības produktu ražošanu. Rīgas rajona kolhozi un padomju saimniecības uz 100 hektāriem izmantotajām zemes ieguva 458 centnerus piena un 51 centneru gaļas, Jelgavas rajona kolhozi un padomju saimniecības — 381 centneru piena un 66 centnerus gaļas, Bauskas rajona kolhozi un padomju saimniecības — 377 centnerus piena un 53 centnerus gaļas. Dagdas rajona kolhozi un padomju saimniecības gada laikā palielināja piena ražošanu par 41 procentu un gaļas — par 48 procentiem.

Siguldas rajona kolhozs «Atmoda» (kolhoza priekšsēdētājs b. Mazītis) uz 100 hektāriem izmantotajām zemes ieguva 873 centnerus piena un 68 centnerus gaļas. Savas saistības 1959. gadā sekmīgi izpildīja Rīgas rajona Oskalna kolhozs (kolhoza priekšsēdētājs b. Saliņš). Uz 100 hektāriem zemes šis kolhozs saražoja 834 centnerus piena un 80 centnerus gaļas.

Rīgas rajona Budeskalnu padomju saimniecība, izpildot savas saistības, uz 100 hektāriem izmantotajām zemes saražoja 797 centnerus piena un 74 centnerus gaļas, Tukuma rajona Valdeķu padomju saimniecība (direktors b. Suhenko) — 440 centnerus piena un 181 centneru gaļas.

Republikā rodas aizvien vairāk lielisku zemkopības un lopkopības meistaru, kas rada augsta darba ražīguma paraugu.

Izcilus panākumus guvis Dobeles rajona Kālenieku padomju saimniecības cūkkopis Antons Bārtulis, kas cūkas tur bez aizgaldiem un gada laikā nobarojis 2014 bekoncūkas. Par šo sasniegumu PSRS Augstākās Padomes Prezidijs piešķir b. Bārtulim Sociālistiskā Darba Varoņa nosaukumu.

Cūkkope Anna Korjagina (Dobeles rajona Glūdas padomju saimniecība) gada laikā nobarojusi 1213 cūkas, bet cūkkopis Ivans Kokins (Daugavpils rajona P. Stučkas padomju saimniecība) — 950 cūkas.

Slaucēja Veronika Vanaga (Siguldas rajona Raiņa kolhozs) no 8 govīm ieguvusi 6054 kilogramus piena no katras. Divkārtējā Sociālistiskā Darba Varone slaucēja Marta Semule (Gulbenes rajona kolhozs «Kopdarbība») no 8 savas grupas govīm izslaukusi 5358 kilogramus piena no katras, bet slaucēja Marija Kopanova (Kālenieku padomju saimniecība) no 10 savas grupas govīm — 5849 kilogramus piena no katras.

Augstu darba ražīgumu panākusi Lielplatones izmēģinājumu stacijas slaucēja Felicija Čuplinska, kas, lietojot mehānisko slaukšanu, apkopj 140 govīs, kā arī Valmieras rajona Austrumu padomju saimniecības slaucēja Olga Paegļite, kas kopj 96 govīs.

Lopkope Maija Bērziņa (Dobeles rajona Uku padomju saimniecība) vasaras uzgānīšanas laikā kopa 203 teļus un panāca, ka, nepiebarojot tos ar spēkbarību, katra

teļa svārs diennakti palielinājās caurmērā par 802 gramiem.

Putnkope Alvīne Lapiņa (Balvu rajona Tilžas padomju saimniecība) izaudzēja bez zudumiem 2000 cāļu un no 2000 vistām ieguva 169 olas no katras. Putnkope Ksenija Šeršņeva (Rēzeknes padomju saimniecība) izaudzēja līdz mēneša vecumam 10 tūkstoš pilēnu un nobaroja nodošanai gaļā 5000 pīles.

Jelgavas rajona kolhozi un padomju saimniecības 1959. gadā no katra hektāra caurmērā novāca 15,9 centnerus graudaugu kultūru, bet tā paša rajona kolhozs «Padomju jaunatne» — 25 centnerus.

Bauskas rajona kolhozi 1538 hektāru platībā novāca 238 centnerus cukurbiešu no hektāra. Bauskas rajona Leņina kolhozs no 65 hektāru platības nodeva valstij 330 centnerus cukurbiešu no hektāra.

Valmieras rajona kolhozi no 1958. gada ražas nodeva valstij 3,6 centnerus linsēklu no hektāra. Sā rajona kolhozi arī 1959. gadā izaudzēja augstu līnu ražu. Preiļu rajona kolhozs «Krasnij Oktjabrj» 1959. gadā no hektāra ieguva 5 centnerus linsēklu.

Valkas, Valmieras un Siguldas rajona kolhozi pagājušajā gadā no katra hektāra caurmērā novāca 130 līdz 133 centnerus kartupeļu, bet Siguldas rajona kolhozs «Bolševiks» — 208 centnerus.

Cēsu rajona kolhozi 1959. gadā no katra hektāra novāca 404 centnerus kukurūzas, Siguldas rajona kolhozi — gandrīz 400 centnerus, Valmieras rajona padomju saimniecības — 439 centnerus. Bauskas rajona Leņina kolhozs (kolhoza priekšsēdētājs b. Kapkalns) 20 hektāru platībā ieguva 826 centnerus kukurūzas no hektāra, bet Balvu rajona kolhozs «Varonis» (kolhoza priekšsēdētājs b. Gaiduks) 32 hektāru platībā — 800 centnerus no hektāra.

Labāko kolhozu un padomju saimniecību, labāko kolhoznieku un padomju saimniecību strādnieku darba rezultāti liecina, ka republikā ir lielas rezerves, un rada pārliecību, ka visi republikas kolhozi un padomju saimniecības var pirms termiņa izpildīt septiņgadu plāna uzdevumus lauksaimniecībā.

Latvijas KP CK plēnums atzīmē, ka daudzos rajonos, kolhozos un padomju saimniecībās 1959. gadā vāji izmantotas visas iespējas lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanai, tāpēc uzņemtās saistības palikušas neizpildītas.

Alūksnes rajona kolhozi un padomju saimniecības pagājušajā gadā uz 100 hektāriem izmantotajām zemes gaļas ražošanu palielināja tikai par 3,5 centneriem, Preiļu rajona kolhozi — par 2,9 centneriem, Daugavpils rajona — par 4 centneriem un Balvu — par 6 centneriem. Visi šie rajoni neizpildīja uzņemtās saistības gaļas ražošanā. Tas izskaidrojams vispirms ar rajonu partijas komiteju un rajonu izpildkomiteju sliktu organizatorisko darbu, jo tās neizmantoja rezerves lauksaimniecības attīstīšanai, maz mobilizēja sabiedrību cīņā par saistību izpildi.

Kolhozu un padomju saimniecību lopkopībā vēl ir daudz trūkumu, kas kavē piena, gaļas un olu ražošanas palielināšanu. Daudzos rajonos gausi aug govju skaits, neizraugās pietiekami daudz jaunlopu ganāmpulka palielināšanai, vāji ievieš govju mā-

slīgo apsēklošanu, nolaista cilts darbs. Daudzos kolhozos un padomju saimniecībās nepatērējoši organizēta liellopu uzgānīšana un nobarošana, tāpēc tiek realizēts daudz vāja barojuma jaunlopu un izbrāķēto govju.

Liels trūkums republikas lauksaimniecības attīstībā ir lielā dažādība kolhozu un padomju saimniecību ekonomikas un saimnieciskās darbības līmeņa ziņā. Pat labākajos rajonos, piemēram, Bauskas, Jelgavas, Dobele, Siguldas un Rīgas, līdzās labākajiem kolhoziem un padomju saimniecībām, kas nemitīgi palielina lauksaimniecības produktu ražošanu, ir atpalikušas, ekonomiski vājas saimniecības, kas ražo maz produkcijas. Bieži vien kolhozos un padomju saimniecībās, kas atrodas blakus, vienādos apstākļos, vērojams liels kontrasts visos saimnieciskās darbības rādītājos.

Partijas rajonu komitejas un rajonu izpildkomitejas, kā arī Lauksaimniecības ministrija nav darijušas visu nepieciešamo, lai paceltu atpalikušos kolhozus un padomju saimniecības līdz pirmrindnieku līmenim. Daudzās atpalikušajās saimniecībās aizvien vēl nav izraudzīti vadītāji, kas spētu uzlabot šo saimniecību darbu.

PSKP CK 1959. gada decembra plēnuma lēmumā pilnīgi pareizi atzīmēts, ka republikā ne tikai nav apgūta agrārā aizlaista zeme, bet aramzeme un sējumu platība joprojām samazinās. Pēdējos divos gados joprojām samazinājusies sējumu platība Aizputes, Valmieras, Viļānu, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas un citos rajonos. Daudzos rajonos nepatērējoši organizēta aizlaistās zemes apgūšana, tā netiek saimnieciski izmantota.

Daudzos rajonos, kolhozos un padomju saimniecībās nopietns šķērslis lopkopības tālākai attīstīšanai ir vāja lopbarības bāze. Sakarā ar daudzgadīgo zālāju zemo ražību kolhozi un padomju saimniecības 1959. un 1960. gada ziemā tikai par 70 procentiem apgādāti ar rupjo lopbarību. Vajadzīgā uzmanība netiek veltīta graudaugu kultūru audzēšanas uzlabošanai, tādēļ daudzi kolhozi iegūst zemu un nestabilu labības ražu un izjūt lielu spēkbarības trūkumu lopkopībā. Daudzos kolhozos trūkst sulīgās lopbarības, nav ierādīta vajadzīgā platība kukurūzai un tās ražas ir zemas, gausi ievieš lopbarības kāpostu audzēšanu un cukurbiešu sēšanu lopbarībai. Madonas, Kārsavas, Krāslavas un Daugavpils rajonu kolhozos un padomju saimniecībās no pagājušā gada ražas sagatavots mazāk nekā divas tonnas skābbarības katrai govij.

Republikas kolhozos un padomju saimniecībās pietiekami negādā par darbietilpīgo procesu mehānizāciju lopkopības fermās. Mehānizēta slaukšana aptver tikai 3 procentus no visām sabiedriskā ganāmpulka govīm, bet ūdens piegāde mehānizēta 45 procentos liellopu fermu un 32 procentos cūkkopības fermu.

Ar katru gadu augoša gaļas ražošanas prasība palielināt gaļas rūpniecības ražošanas jaudu, taču Latvijas PSR Tautas saimniecības padome nepieņem šim darbam vajadzīgo uzmanību. 1959. gadā līdzekļi, kas asināti gaļas rūpniecības paplašināšanai, netika pilnīgi izmantoti tāpēc, ka Latvijas PSR Celniecības ministrija slikti pildīja celtniecības plānu.

Plēnums uzskata, ka liels trūkums daudzu partijas rajonu komiteju un rajonu izpildkomiteju darbā ir tas, ka tās nav nodibinājušas vajadzīgo kontroli, lai kolhozos ievērotu Lauksaimniecības arteļu statūtus. Tas sekmējis dažu kolhoznieku personiskās saimniecības izplešanos par jaunu sabiedriskās saimniecības attīstību.

(Turpinājums 2. lpp.).

Par republikas partijas organizācijas uzdevumiem PSKP CK decembra plēnuma lēmumu izpildē Latvijas KP Centrālās Komitejas X plēnuma

(Turpinājums no 1. lpp.)

Trūkumi, kas sastopami republikas lauksaimniecības attīstībā, izskaidrojami ar daudzu partijas rajonu komiteju un rajonu izpildkomiteju sliktu organizatorisko darbu. Kur vajadzētu konkrēti organizēt lauksaimniecības jaunajam pieņemto partijas un valdības lēmumu izpildi, veicināt rezervju meklēšanu un izmantošanu un pirmrindnieku pieredzes ieviešanu kolhozu un padomju saimniecību ražošanā, daļa partijas rajonu komiteju un rajonu izpildkomiteju aprobežojas ar vispārīgiem aicinājumiem un neizmanto pat to pozitīvo pieredzi, kas gūta savā rajonā.

Dažos rajonos partijas rajonu komitejas un rajonu izpildkomitejas daudz laika izlieto nevajadzīgām sēdēm, pieņem daudz lēmumu, kas stāvo klīniskos un padomju saimniecības nemaina.

Nopietni trūkumi ir Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas (ministrs b. A. Nīkonovs) darbā. Ministrija maz un bez sistēmas nodarbojas ar zinātnes sasniegumu un pirmrindnieku pieredzes ieviešanu kolhozu un padomju saimniecību ražošanā, slikti vada padomju saimniecības un lauksaimniecības mehanizāciju.

Jautājumā par kolhozu un padomju saimniecību nostiprināšanu ar kadriem un pirmrindnieku pieredzes ieviešanu nav pietiekami neatlaidīga Latvijas KP CK lauksaimniecības nodaļa.

Latvijas KP CK plēnuma nolēmumi:

1. Atbalstīt PSKP CK decembra plēnuma lēmumu «Par lauksaimniecības tālāku attīstīšanu» un likt to republikas partijas organizācijas darba pamatā lauksaimniecības tālākā kāpināšanā republikā.

2. Atzīt par ļoti svarīgu republikas partijas organizācijas un visu lauku darbaļaužu uzdevumu izpildīt septiņgadu plānu gaļas ražošanā — ne vēlāk par 1962. gadu un piena ražošanā — ne vēlāk par 1963. gadu.

Saskaņā ar to uzlikt Latvijas KP CK birojam un Latvijas PSR Ministru Padomei, Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu un pilsētu komitejām, rajonu izpildkomitejām un partijas lauku organizācijām par pienākumu, ievērojot 1959. gadā sasniegtos rezultātus, izstrādāt pasākumus septiņgadu plāna izpildei pirms termiņa katrā kolhozā un padomju saimniecībā, pasākumus, kā tālāk attīstīt kolhozu un padomju saimniecību sabiedrisko saimniecību, kā palielināt gaļas, piena, kartupeļu, tehnisko kultūru un citu augkopības produktu ražošanu, celt darba ražīgumu un pazemināt produkcijas pašizmaksu. Pasākumu izstrādāšanā plaši jāiekļauj speciālisti, ražošanas novatori, kolhozu un padomju saimniecību aktīvistus.

Izstrādājot pasākumus, jāatklāj un jāmobilizē rezerves, lai maksimāli palielinātu lauksaimniecības produktu ražošanu. Īpaša uzmanība jāvelti pirmrindnieku pieredzes un zinātnes sasniegumu ieviešanai un tehnikas labākai izmantošanai, lai nodrošinātu nemīdīgu darba ražīguma pieaugumu un darba un līdzekļu patēriņa samazināšanu uz produkcijas vienību.

3. Balstoties uz PSKP CK decembra plēnuma norādījumiem, ka jāpanāk ievērojams lauksaimniecības produktu ražošanas pieaugums septiņgades otrajā gadā, uzlikt par pienākumu Latvijas KP CK birojam, Latvijas PSR Ministru Padomei, partijas rajonu un pilsētu komitejām, rajonu izpildkomitejām un Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai izstrādāt un veikt konkrētus pasākumus, kas nodrošinātu 1960. gadā gaļas ražošanas pieaugumu republikas kolhozos un padomju saimniecībās vismaz par 50 procentiem un piena — vismaz par 17 procentiem, salīdzinot ar faktisko ražošanas apjomu 1959. gadā, lai uz katrām 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes sabiedriskajā sektorā tiktu ražoti vismaz 54 centneri gaļas dzīvsvārā un 300 centneru piena, bet visu kategoriju saimniecībās—95 līdz 100 centneri gaļas dzīvsvārā un 560 centneru piena. 1960. gadā jānodod iepirkumā vismaz 160.000 tonnu lopu un putnu gaļas jeb pusotras reizes vairāk, nekā paredzēts plānā, un 870 tūkstoši tonnu piena.

Sai nolūkā jāveic šādi pasākumi:

a) jāsaņem plaši jāizaudzē gaļai vai gaļai nāmpulka papildināšanai visi teļi kolhozos un padomju saimniecībās, kā arī jāorganizē 200.000 teļu iepirkšana no kolhozniekiem un padomju saimniecību strādniekiem un šo teļu uzaudzēšana; bez tam jāorganizē sviņu un jēru iepirkšana no iedzīvotājiem;

b) jānovirza beigas un februāra sākumā kolhozos un padomju saimniecībās no barokļiem papildus jāizrauga 40 līdz 50 tūkstoši

vienmetiena vaislinieču, lai līdz 1. jūnijam iegūtu no tām sīvēnus un līdz 1960. gada beigām pabeigtu to nobarošanu;

c) ievērojami jāuzlabo lopu uzganišana un nobarošana. Nedrīkst pieļaut sliktu barojuma lopu nodošanu valstij; jāpanāk, lai katras valstij nododamās cūkas svārs saņiegtu 90 līdz 100 kilogramus;

d) krasi jāpalielina govju skaits, gan kolhoziem un padomju saimniecībām pašiem papildinot ganāmpulku ar govīm, gan arī iepērkot govīs no kolhozniekiem un padomju saimniecību strādniekiem un izbeidzot govju nepamatotu brāķēšanu. 1960. gadā liellopu skaits kolhozos un padomju saimniecībās jāpalielina par 20 procentiem, tai skaitā govju — par 15 procentiem, cūku — par 20 procentiem un aitu — vismaz par 15 procentiem, un jānodrošina plaša truškopības attīstīšana. Lai straujāk palielinātu govju skaitu, nākamajos septiņgades gados jāpalielina vaislai audzējamo jaunoļu audzēšana ar tādu aprēķinu, lai uz katrām 100 govīm būtu 22 līdz 23 grūsnas teles, 23 līdz 25 teles vecākas par vienu gadu un 26 līdz 28 teles līdz viena gada vecumam;

e) 1960. gadā jāpanāk, lai caurmēra izslaukums no vienas govīs republikas kolhozos un padomju saimniecībās palielinātos vismaz par 300 kilogramiem;

f) kolhozu un padomju saimniecību ražošanā jāievieš Sociālistiskā Darba Varoņa Antona Bārtaļa un citu lauksaimniecības novatoru un pirmrindnieku pieredzi.

4. Plēnuma uzlikt par pienākumu Latvijas KP CK birojam, Latvijas PSR Ministru Padomei, Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu un pilsētu komitejām un rajonu izpildkomitejām daudz labāk vadīt aizlaistās zemes apgušanu un izmantošanu lauksaimniecībā, nodrošināt aramzemes pieaugumu un sējumu platības palielināšanu, nepieļaujot zemes nesaimniecisku izmantošanu. Noteikt katram rajonam un rajonā — kolhoziem un padomju saimniecībām konkrētus uzdevumus aizlaistās zemes apgušanā 1960. gadā un turpmākajos septiņgades gados un stingri kontrolēt to izpildi. Aizlaistās zemes apgušanā maksimāli jāizmanto MMS, kolhozu un padomju saimniecību tehnika.

5. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu un pilsētu komitejām, rajonu izpildkomitejām un partijas lauku organizācijām:

a) celt kolhozos un padomju saimniecībās zemkopības kultūru, stingri ievērot lauksaimniecības darbu termiņus, palielināt organiskā mēslojuma uzkrāšanu un izvešanu uz tīrumiem, plaši praktizēt mēslošanu ar mikroelementiem, jau 1960. gadā nodrošināt, lai uz katru hektāru aramzemes tiktu izvestas vismaz 10 tonnas kūtsmēsli un kūdras komposta, plašāk izvērst augsnes kaļķošanu, tuvākajos vienā divos gados pāriet tikai uz graudaugu šķirnes sēklu sēšanu, revidēt sējumu platību struktūru un, samazinot mazražīgo kultūru platības, paplašināt pākšaugu un miežu sējumus. Veikt efektīvus pasākumus nezāļu apkarošanai laukos, uzskatot to par uzdevumu ar lielu valstisku nozīmi;

b) nodrošināt 1960. gadā ražības pieaugumu, salīdzinot ar 1959. gadu, graudaugiem — par 2 līdz 3 centneriem, kartupeļiem — par 20 līdz 30 centneriem, cukurbietēm — par 30 līdz 40 centneriem un linšķiedrai — par 1 līdz 1,5 centneriem no hektāra; atbilstoši tam ievērojami palielināt visu lauksaimniecības kultūru kopievākumu;

c) vērtēt īpašu uzmanību lopbarības bāzes nostiprināšanai, nodrošināt pasākumu kompleksu ilggadīgo ganību kopšanai (vismēslošana, virspuseļa ielabošana, zāļu uzsešana un ganišana aplokos). Palielināt rupjās barības kopievākumu, ceļot sēto zāļu un dabisko pļavu ražību. Veikt papildu pasākumus daudzgadīgo zālāju platības paplašināšanai tais kolhozos un padomju saimniecībās, kur zālāju īpatsvars sējumos vēl ir zems, palielināt lopbarības kāpostu sējumu platības, iesējot 0,1 hektāru šīs kultūras katrai govij. Palielināt kukurūzas sējumus, salīdzinot ar 1959. gadu, vismaz divkārt un celt tās ražību; ieviest kolhozos un padomju saimniecībās cukurbietu sēšanu lopbarībai; panākt, lai sulīgās lopbarības daudzums sasniegtu 10 līdz 12 tonnas uz katru govī, tai skaitā vismaz 10 tonnas skābarības; lopbarības krājumu papildu palielināšanai

praktizēt papuvju apsēšanu ar pākšaugu mīstru, āboliņu, lopbarības lupīnu, kukurūzu un apstādīšanu ar agraļiem kartupeļiem;

d) veikt pasākumus lopbarības pašizmaksas krasai pazemināšanai, plaši ieviest lopbarības kultūru audzēšanas kompleksu mehanizāciju;

e) ražot vairāk tehnisko kultūru, lai no 1960. gada ražas nodotu valstij 350.000 tonnu cukurbietu un 9000 tonnu linšķiedras. Sai nolūkā jāpaplašina tehnisko kultūru sējumu platības, it īpaši linu sējumi, un jāceļ šo kultūru ražība. Ražošanā plaši jāievieš cukurbietu un linu audzēšanas progresīvie paņēmieni un krasi jāpazemina šo kultūru pašizmaksa.

6. Lai pazeminātu lauksaimniecības produkcijas pašizmaksu un nostiprinātu kolhozu finansiālo stāvokli, uzlikt partijas rajonu komitejām un rajonu izpildkomitejām par pienākumu:

a) organizēt katrā kolhozā pašreizējo izstrādes normu un likmju revīziju, pie tam izmantojot lauksaimniecības pirmrindnieku sasniegumus un pieredzi;

b) nodrošināt darba patēriņa samazināšanu uz ražotās produkcijas vienību, izvērtēt mehanizāciju un ieviešot pirmrindnieku pieredzi un progresīvos darba paņēmienus;

c) iesniegt izskatīšanai kolhoznieku kopapulcēs jautājumu par kolhozu nedalāmajos fondos ieskaitāmo naudas ienākumu atskaitījumu palielināšanu; stingri un sistemātiski kontrolēt, vai līdzekļi tiek laikā iemaksāti nedalāmo fondu kontos;

d) pastiprināt kontroles un revīzijas darbu kolhozos, aktivizēt revīzijas komisiju darbību, rūpēties, lai sistemātiski notiktu grāmatvedības pārbaudes un revīzijas.

7. Uzdot Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai veikt papildu pasākumus lopu šķirņu izkopšanas darba uzlabošanai kolhozos un padomju saimniecībās, gādāt, lai tiktu sastādīti lopu šķirņu uzlabošanas un produktivitātes celšanas plāni, it īpaši republikas austrumu rajonos. Nodrošināt vēl plašāku govju mākslīgās apsēklošanas ieviešanu, lai 1960. gadā mākslīgi tiktu apsēklotas vismaz 200.000 govju jeb 60 procenti no kolhozu un padomju saimniecību govīm.

Partijas rajonu komitejām un rajonu izpildkomitejām sistemātiski jāpārbauda šķirnes lopu audzēšana kolhozos un padomju saimniecībās, kā arī mākslīgās apsēklošanas staciju darbs un jāveic nepieciešamie pasākumi, lai novērstu trūkumus.

Uzdot Latvijas PSR Ministru Padomei izskatīt jautājumu par mākslīgās apsēklošanas staciju darbu uzlabošanu.

Vairāk cīnīties pret lopu ālavību un panākt, lai no katrām 100 govīm un grūsnām teļiem tiktu iegūti vismaz 95 teļi.

Veikt pasākumus lopu infekcijas slimību apkarošanai.

8. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai labāk vadīt mehanizāciju un elektrifikāciju republikas kolhozos un padomju saimniecībās. Sistemātiski kontrolēt kolhozu un padomju saimniecību traktoristu parka stāvokli un remonta kvalitāti, papildināt MMS brigādes darbietilpīgo procesu mehanizācijai lopkopības fermās un uzlabot šo brigāžu darbu, stingri raudzīties, lai mehanizācijai paredzētie materiāli un iekārta tiktu izmantoti racionāli un tieši šim vajadzībām.

9. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Tautas saimniecības padomei, Latvijas PSR Ministru Padomes Galvenajai lauksaimniecības apgādes pārvaldei un Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai organizēt rūpniecības ražoto jauno lauksaimniecības mašīnu propagandēšanu, rīkot šai nolūkā rajonos mašīnu izstādes, gādāt, lai tiktu pavaidīti un piesūtīti kolhoziem un padomju saimniecībām jauno mašīnu katalogi un prospekti.

10. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu komitejām un rajonu izpildkomitejām labāk vadīt meliorācijas darbus kolhozos un padomju saimniecībās, gādāt, lai zemes nosusināšanai tūlīt sekotu tās izmantošana lauksaimniecībā. Jāizstrādā un praktiski jāveic pasākumi, lai pazeminātu ūdens saimniecības būvju iekārtošanas un zemes nosusināšanas darbu pašizmaksu.

11. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Tautas saimniecības padomei un Latvijas PSR Celtniecības ministrijai gādāt, lai ob-

ligāti un laikā tiktu veikti uzdevumi gaļas pārstrādāšanas un glabāšanas papildjaudu nodošanā ekspluatācijā.

12. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Tautas saimniecības padomei:

a) kopā ar Latvijas PSR Valsts plāna komisiju un Latvijas PSR Lauksaimniecības ministriju noskaidrot, kādā tehniskajā stāvoklī ir elektrolīnijas, kas apgādā kolhozus un padomju saimniecības ar elektroenerģiju, veikt pasākumus trūkumu novēršanai un nodrošināt visu to kolhozu un padomju saimniecību nemīdīgu apgādi ar elektroenerģiju, kas pievienoti valsts enerģētiskajām līnijām;

b) gādāt, lai obligāti tiktu izpildīti noteiktie uzdevumi lopbarības rauga, gaļas, kaulu un zivju miltu ražošanā, kā arī organizēt antibiotisko vielu rūpniecisko ražošanu tādā daudzumā, kas apmierinātu republikas kombinētās lopbarības rūpniecības vajadzības;

c) veikt papildu pasākumus, lai maksimāli palielinātu jaunu lauksaimniecības mašīnu un rīku ražošanu pēc paraugiem, kas izturējuši valsts pārbaudījumus un ieguvuši pozitīvu novērtējumu, kā arī maksimāli samazināt šo mašīnu un rīku apguves laiku. Sevišķa uzmanība jāvelti mehānismu ražošanai, kas paredzēti darbietilpīgo procesu mehanizēšanai lopkopībā un lopbarības ražošanā. Jāizstrādā un sistemātiski jāveic pasākumi lauksaimniecības mašīnu, iekārtas un inventāra pārdošanas cenu pazemināšanai;

d) izstrādāt un iesniegt izskatīšanai republikas Ministru Padomei priekšlikumus, kā organizēt cukurbietu pārstrādāšanu pēc to novākšanas ar kombainu, lai nebūtu papildus jāpārtērē roku darbs cukurbietu tīrīšanai.

13. Uzlikt par pienākumu Latvijas PSR Ministru Padomes Kolhozu celtniecības pārvaldei, Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu un pilsētu komitejām un rajonu izpildkomitejām uzlabot saimniecības ēku, kultūras un komunālo objektu un dzīvojamā māju būves vadīšanu republikas kolhozos un padomju saimniecībās, rūpēties par vietējo būvmateriālu ražošanas ievērojamu palielināšanu, raudzīties, lai laukiem atvēlētie būvmateriāli tiktu izmantoti paredzētajiem mērķiem; uzlabot starpkolhozu celtniecības organizāciju darbu, nostiprināt tās ar kadriem, kas spētu risināt kolhozu celtniecības izvirzītos uzdevumus; dibināt jaunas starpkolhozu organizācijas.

14. Uzdot Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai kopā ar zinātniskās pētniecības institūtiem un Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju izstrādāt praktiskus pasākumus, lai vairāk palīdzētu kolhoziem un padomju saimniecībām zinātnes sasniegumu un pirmrindnieku pieredzes ieviešanā, un iesniegt šos pasākumus Latvijas PSR Ministru Padomes izskatīšanai.

15. Uzlikt par pienākumu Latvijas KP CK birojam, partijas rajonu un pilsētu komitejām:

a) celt organizatoriskā un politiskā darba līmeni kolhozos un padomju saimniecībās, virzīt visu lauku darbaļaužu pūles uz uzņemto saistību obligātu izpildi gaļas, piena un citu lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanā, uz septiņgadu plāna uzdevumu izpildi pirms termiņa lauksaimniecībā. Sistemātiski jākontrolē, kā katrs kolhozs, padomju saimniecība, ferma, brigāde un atsevišķi lopkopji un laukopji pilda saistības: partijas un padomju organizācijām jāveicina zinātnes un lauksaimniecības novatoru sasniegumu ieviešana ražošanā.

b) gādāt, lai plaši tiktu izvērsti masu politiskais darbs iedzīvotāju vidū, leaudzinot lauku darbaļaudīm komunistisku attieksmi pret darbu, palielinot viņu apzinīgumu, aktivitāti un disciplīnu.

Kolhozos un padomju saimniecībās jāorganizē lekcijas, referāti un pārrunas par progresīvo saimniekošanas pieredzi, par labākajiem lauku darbaļaudīm, par lauksaimniecības produkcijas ražošanas palielināšanas, darba ražīguma celšanas un produkcijas pašizmaksas pazemināšanas iespējām, par sociālistisko sacensību kolhozos un padomju saimniecībās. Bibliotēkās un klubos jāorganizē literatūras un uzskates līdzekļu izstādes, popularizējot pirmrindnieku pieredzi, jāorganizē kolhoznieku tikšanās ar republikas izcilajiem ļaudīm, jāizrāda lauksaimniecības kinofilmas.

Kultūras namu, klubu, sarkano stūrišu un bibliotēku darbs jāorganizē tā, lai tas palīdzētu lauksaimniecības darbaļaudīm izpildīt savas saistības produkcijas ražošanas palielināšanā. Īpaša uzmanība jāvelti mākslinieciskās pašdarbības repertuāram.

(Turpinājums 3. lpp.)

Par republikas partijas organizācijas uzdevumiem PSKP CK decembra plēnuma lēmumu izpildē Latvijas KP Centrālās Komitejas X plēnuma

(Turpinājums no 2. lpp.)

Visos rajonu centros un pilsētās jāpārveido par kolhozu un rajonu sociālistiskās sacensības gaitas uzskatāmu atspoguļošanu; c) uzlabot darbu ar lauksaimniecības speciālistiem, palielināt viņu lomu rezervju atklāšanā un izmantošanā un uzņemto saistību izpildē lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanā. Jāorganizē un sistemātiski jāriko mācības speciālistu politiskā un teorētiskā līmeņa celšanai;

d) paaugstināt partijas lauku pirmorganizāciju vadīšanas līmeni, palīdzēt tām partijai un politiskā masu darba formu un metožu uzlabošanā, celt to lomu un atbildību cīņā par uzņemto saistību izpildi.

Saskaņā ar PSKP CK decembra plēnuma lēmumu izveidot visās padomju saimniecību partijas pirmorganizācijās komisijas, kas kontrolētu saimniecisko darbību; palīdzēt partijas pirmorganizācijām nokārtot šo komisiju darbu.

16. Uzdot Latvijas KP CK birojam, partijas rajonu un pilsētu komitejām nodibināt republikānisko un katrā rajonā — rajona komisiju sociālistiskās sacensības gaitas un uzņemto saistību izpildes pārbaudei. Komisi-

jās jābūt partijas, padomju, arodbiedrību un komjaunatnes organizāciju pārstāvjiem un lauksaimniecības pirmrindniekiem.

17. Uzlikt par pienākumu Latvijas KP CK birojam, partijas pilsētu un rajonu komitejām uzlabot kolhozu un padomju saimniecību vadošo kadru izraudzīšanas, izvietojanas un audzināšanas darbu, nodrošināt tuvākajā laikā visu atpaliekošo kolhozu un padomju saimniecību vadības nostiprināšanu ar kvalificētiem un enerģiskiem darbiniekiem — lauksaimniecības speciālistiem, partijas un padomju aktīvistiem, kas spētu veikt izvirzītos uzdevumus tālākā lauksaimniecības kāpināšanā. Jāpievērš uzmanība vidējā posmā kadru — kolhozu un padomju saimniecību brigadieru un fermu pārzīņu — kvalitatīvā sastāva uzlabošanai.

18. Uzlikt par pienākumu Latvijas LKJS Centrālajai Komitejai, rajonu un pilsētu komitejām un partijas pirmorganizācijām uz-

labot lauku komjaunatnes organizāciju darbu, iekļaut komjauniešus un jauniešus aktīvā cīņā par uzņemto saistību izpildi un pārsniegšanu lauksaimniecības produktu ražošanā. 1960. gadā jānosūta darbā kolhozu un padomju saimniecību lopkopības fermās 5000 komjauniešu un jauniešu.

19. Uzlikt par pienākumu Lauksaimniecības ministrijai, partijas rajonu un pilsētu komitejām un rajonu izpildkomitejām:

a) nodrošināt sagatavošanos pavasara sējai laikus, gādāt par traktoru un lauksaimniecības mašīnu labu remontu un sēklas materiāla sagatavošanu, lai visas sēklas atbilstu I un II sējas standarta klases kondīcijām;

b) labāk kontrolēt, kā lopus izmitina ziemā, rūpēties, lai lopbarību izmantotu maksimāli racionāli, saglabātu visus jaunlopus un celtu lopu produktivitāti ziemas apstākļos.

Ipaša uzmanība jāvelti lopkopības stāvoklim tais kolhozos un padomju saimniecībās, kas slikti apgādāti ar rupjo barību. Vajadzības gadījumā tiem jāpalīdz iegādāties lopbarību no citām saimniecībām.

20. Uzlikt par pienākumu Latvijas KP CK birojam, Latvijas PSR Ministru Padomei, partijas rajonu un pilsētu komitejām un rajonu un pilsētu darbaļaužu deputātu padomju izpildkomitejām pastiprināt cīņu par lauksaimniecības arteļa statūtu ievērošanu republikas kolhozos, veikt nepieciešamos pasākumus, lai ierobežotu privātipašnieciskās tendences, kas piemīt daļai kolhoznieku un kas kavē sabiedriskās saimniecības attīstību, revidēt pašreizējo kārtību kolhoznieku lopu apgādē ar rupjo barību un ganībām, ievērojot, ka jāpalielina kolhoznieku ieinteresētība sabiedriskās ražošanas paplašināšanā.

* * *

Latvijas KP CK plēnums izsaka pārliecību, ka republikas partijas organizācija, vadīdama laukos plašo sociālistisko sacensību par lauksaimniecības produktu ražošanas tālāku palielināšanu, godam veiks uzdevumus, ko partija izvirzījusi septiņgadu plāna izpildē pirms termiņa.

Kopu solī darbā gāja, kopā dziesmu padziedāja

Ar skābbarības spaiņiem rokās, jautri čalodamas, viena pēc otras jaunietes dodas uz kūti un savām brūnālām pasniedz kārtējo barības devu. Šī deva nav mazā — vesels spainis katrai. Kamēr govīs ēd smaržīgo kukurūzas skābbarību, meitenes no šķūņa piens sienu un salmus.

Kas ir šīs spridzīgās un dzīvespriecīgās meitenes? Viņas ir kopsaimniecības «Brīvais zemnieks» vienas fermas slaucējas Monika Peiseniece, Anna Švirkste, Ausma un Fanija Stepanovas, Anastasija Pumpure, Filimona, Sružmane, Emilija Škapare un Tatjana Čermenece. Šajā rakstā nevarējam sīkāk pastāstīt par visām un tas arī nav vajadzīgs.

Tas bija 1958. gadā, kad vienai govju grupai steidzīgi bija vajadzīga kopēja, jo iepriekšējai lopkopes darbs neveicās, govīs deva maz piena utt.

— Uzticiet man kopt šo govju grupu, — pateica jauniete Monika Peiseniece. Un tā Monika kļuva par slaucēju. Govis viņa sāka rūpīgi kopt un barot. Arī brūnālās sāka dot pilnākas slaucenes piena. Un pagājušajā gadā b. Peiseniece jau izslauca 3074 kg piena no govīs, kāpinot izslaukumu par 800 kg no katras govīs, salīdzinot ar 1958. gadu. Tādējādi viņa izvirzījās par labāko slaucēju kolhozā.

Lūk, ko spēj veikt tikai viena jauniete. Bet šādu jauniešu mums ir daudz. Republikas jauno lopkopju pirmrindnieku salidojumā, kura dalībniece ir Monika, viņai nebūs neērti sēdēt blakus pārējiem jaunajiem pirmrindniekiem.

Šādu pašu apņemšanos izteica jauniete Anna Švirkste, kad bija nodomājusi kopt grūsnos teļu grupu. Anna ap-

ņēmas savu ganāmpulku izveidot par labāko kolhozā. Un tas slaucējai arī izdodas. Jaunās gotiņas jau pagājušajā gadā izdeva pa 3046 kg piena. Vasaras mēnešos izslaukumus celt palīdzēja arī kukurūzas zaļā masa, ko lopkope audzēja savā piefermas lauciņā.

Pēc darba Kad vakarā visi darbi kūti padarīti, sākas rosība lopkopju istabā. Meitenes pošas uz Gaiņu septiņgadīgo skolu, kur notiek deju kolektīva, kora mēģinājumi un mājturības pulciņa nodarbības. Turpat jānoskatās arī kino izrādes, jo kolhoza kluba vēl nav. Bet tajos vakaros, kad nav pašdarbības pulciņu nodarbības, jaunietes savā istabā negarlaikojas. Viņas darina skaistus jo skaistus rokdarbus.

**Ritdie-
nai** Šogad kolhoza lopkopji apņēmušies piena ražošanu kāpināt, salīdzinot ar pagājušo gadu, par 32 centneriem un ražot uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes 387 centneri piena un izslaukt no katras govīs ne mazāk kā 2800 kg. Ar saviem uzdevumiem lopkopes jau iepazinušās, tikai pašas vēl nav teikušas savu vārdu. Taču domās viņas noteikti lolo izslaukt daudz vairāk piena par plānoto. Kā to sasniegt, arī viņas zina. Slaucējas piefermas laukos audzēs kukurūzu, saknes un kartupeļus. Bet par pārējo zaļbarību rūpēsies laukkopji. Taču gribs piebilst, ka ar piefermas laukos audzēto vien lopkopes augstus izslaukumus nepanāks. Govīm vajadzīgas labas kultivētās ganības, kas dod ne vien daudz, bet arī lētu pienu. Bet kolhozā šādu ganību nav. Tāpēc kolhoza valdei nekavējoties jāveic pasākumi kultivēto ganību ierīkošanā.

S. Lūsis

IESPĒJAS IR, TĀS TIKAI JĀMEKLĒ UN JĀIZMANTO

Attēlā: komjauniete Valija Drēviņa ar sava ganāmpulka brūnālu.
K. Daniļeviča foto

Laika rats arvien griežas uz priekšu un ar gandarījumu jāatzīst, ka daudz straujākiem soļiem laikiem sekojam līdzī arī mēs, mūsu dzīve. Mums gribs apdzīt laiku un septiņgades uzdevumus izpildīt pirms termiņa. Liekas nesen, 1956. gadā, kad es tikko pārnācu uz fermu, arteļa vidējie izslaukumi nedaudz pārsniedza tikai 1600 kg. Cik niecīgs skaitlis, ja to salīdzinām ar pērnā gada rezultātiem.

Izslaukumi krasi pieauga pēdējos trijos gados un pērn sasniedza jau 2666 kg. Šajā laikā, kas man bija laba praktiska skola, liekas arī es esmu vairāk studējusi lopu produktivitātes kāpināšanas iespējas. Manā praksē sevišķi raksturīgs un sekmīgs bija aizvadītais gads, kurā caurmērā no katras govīs izslaucu 3.175 kg piena, par 566 kg vairāk nekā iepriekšējā.

Ja runājam par iespējām, kādas mēs izmantojam brūnālu produktivitātes celšanai, tad pirmām kārtām jāmin ganības un zaļbarība — lētākā un labākā lopbarība.

Kaut arī nepilnīgi, tomēr govīs vasarā centos iespējami labāk piebarot pusdienās un vakarā. Šim nolūkam izmantoju agri sētās vīkauzas, vēlīno zaļbarību (tā bija gan reti iesēta), ilggadīgo zālāju atālus, sakņu lapas u. c. Ganības mūsu arteli ar katru gadu iekopj un mēslo labāk, tomēr no govju piebarošanas vēl nevaram atteikties. Zālājus un plavas ar superfosfātu un slāpekli pašas virsmēslojām divas reizes — pavasarī un jūnijā beigās. Tikai labu varam teikt arī par mūsu fermas gani Pratu Zvirgzdiņu, kas govīs pratu izganīt. Mūs, lopkopjus, iepriecina valdes ieceres šogad plašā mērā uzlabot ganības. Šajā ziņā apsolām aktīvu atbalstu.

Krietnas zaļās masas un sakņu ražu grupas govīm sagādāju 0,3 ha piefermas lauciņā. Zēl, ka pavasarī neņemmu lielāku. Cukurbiešu lapas, saknes un kartupeļu deva iespēju izslaukumus noturēt grūtākajos mēnešos gada beigās. Toties tagad sakņu krājumā sāks sarukt. Pašreiz tās dodu tikai slaucamām govīm.

Barības devas ziemošanas periodā nav lielas. Dienā katrai govij izēdinām 1,5 kg āboliņa un siena, 2 kg vasarāju un 4 kg ziemāju salmu un vienu kg spēkbarības. Skābbarību acumirkli nedodam, jo jaunā skābbarības bedrē vēl nav attaisīta. Slaucamai govij dodu vienu spaini kartupeļu un dienā no tās iegūstu 16—20 kg piena.

Šogad esmu apņēmusies no katras govīs izslaukt 3.500 kg piena. Tāpēc jau tagad domāju par jaunām iespējām. Nolēmu gandrīz divkārt palielināt piefermas lauka platību, lai saknes un citu sulīgo lopbarību izaudzētu visam ziemošanas periodam. Bez cukurbietēm un kartupeļiem tajā audzēšu arī kukurūzu govju piebarošanai. Zurnālā «Druva» lasīju kāda Dobeles rajon kolhoza lopkopju pieredzi. Viņi piefermas lauciņā bija izaudzējuši galviņu kāpostus, kas nebūt nav sliktāki par kacenkāpostiem, jo galviņas iespējams svaigas saglabāt daudz ilgākam laikam. Šo pieredzi izmantošu arī es. Ceru, ka zināmu ierosmi savam turpmākam darbam smelšos republikāniskajā jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumā, kas rīt, parīt notiks Rīgā.

Vienlaicīgi gribs izteikt arī dažas kritiskas piezīmes. Govīs «Jaunzemju» novietnē, kur strādājam pavisam četras slaucējas, stāv jau daudzus gadus, bet aka līdz šim vēl nav ierīkota. Ūdeni regulāri pievedam. Tas ir nevien grūtāk mums, bet sliktāk arī govīm, jo tās nevar padzirdināt ar siltāku ūdeni. Samērā augsta arī kūts — griestu dēļ palika kaili, nenosegti. Nedrīkstam aizmirst, ka šie trūkumi, kurus novērst nav mūsu spēkos, lielākā vai mazākā mērā mazina produktivitāti. Ar to samierināties nevar.

V. Drēviņa,
kolhoza «Sarkanā zvaigzne»
slaucēja

Rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības konference

Nesen notika rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības biedru X konference. Konferencē atskaitīti par 1959. gada darbu sniedza b. Bulankovs. Viņš norādīja, ka brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībā, kurā šodien ir ap 2.000 biedru, veikusi zināmu darbu. Labākās pirmorganizācijas ir Raiņa kolhozā, Vietalvas padomju saimniecībā, kolhozā «Selga», Labības pieņemšanas punktā, MMS un citur, kur veikta lielu profilaktisku darbu, šeit ugunsdzēsības inventārs labā kārtībā.

Taču ir tādi kolhozi, kur ugunsdzēsības vienības strādā vāji, kā «Daugava», Staļina, «Cīņa», Oškalna, Čapajeva u. c. Pagājušajā gadā bija vairāki ugunsgrēka gadījumi, kas liecina, ka uguns-

dzēsības noteikumi ne vienmēr tiek ievēroti, bieži vien nav darba kārtībā ugunsdzēsības inventārs.

Līdz šim nav iekārtoti komandas sarkanie stūrīši, vāji izvērstas politiskā audzināšana un kultūras darbs ugunsdzēsēju biedrības biedru vidū. Nepietiekami tiek iesaistīti jaunieši brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībā.

Pa. panākumiem un trūkumiem ugunsdzēsībā runāja konferences delegāti bb. Izotovs, Kodešs, Čukste un citi.

Konference ievēlēja brīvprātīgo ugunsdzēsību biedrības padomi. Par padomes priekšsēdētāju ievēlēja b. Bulankovu. Konference izvēlēja delegātus republikas konferencei.

P. Kašajevs,
ugunsdzēsēju inspektors

SPORTS

Šaha olimpiāde

Republikas šaha olimpiādes otrā posma sacensības: rajona olimpiāde mūsu rajonā notika 30. un 31. janvārī. Ši bija Krustpils rajona III olimpiāde un pulcināja neregulāri daudz dalībnieku. Turnīrā piedalījās 87 šahisti, kuri startēja no 18 komandām. No tām 10 pieaugušo komandas un 8 jauniešu komandas.

Komandu vērtējumā pieaugušo grupā pārliecinošu uzvaru izcīnīja Pļaviņu izglītības darbinieku komanda ar 15,5 punktiem, atstājot 2. vietā cukurfabrikas komandu ar 11,5 punktiem un trešā vietā Kalsnavas ciema apvienoto komandu ar 10 punktiem.

Individuālā vērtējumā vīriešiem pirmo vietu ieguva Tarasovs (DOSAAF), atstājot aiz sevis Deliku (Pļaviņu izglītības darbinieku kolektīvs) un trešā vietā Stradiņu (kolhozs «Padomju Latvija»). Sievietēm pirmo vietu dalīja divas dalībnieces: A. Grīvniece (Pļaviņu izglītības darbinieku kolektīvs) un E. Zilvinska (cukurfabrikas komanda) ar 4,5 punktiem, starp kurām paredzēts 4 partiju mačs olimpiādes čempiones noskaidrošanai. Trešā vietā palika V. Briede (cukurfabrikas komanda) ar 3 punktiem.

Jauniešu grupā arī pārliecinoši pirmo vietu izcīnīja Pļaviņu 1. vidusskolas I komanda ar 16 punktiem. Otrā vietu ieguva Kalsnavas ciema apvienotā komanda ar 12,5 punktiem un trešo vietu Pļaviņu

1. vidusskolas II komanda ar 11,5 punktiem. Individuālajā vērtējumā jauniešu pirmo vietu ieguva Pļaviņu 1. vidusskolas I komandas pārstāve R. Nagle ar 5 punktiem, atstājot tālākās vietas I. Kalēju (Kalsnavas ciema apvienotā) un M. Strāli ar 3 punktiem. Jauniešiem uzvaru izcīnīja Grīvniece ar 4,5 punktiem, otrā vietā Liepiņš (abi Pļaviņu 1. vidusskolas I komanda) arī ar 4,5 punktiem. Trešā vietā Ūbelītis (Kalsnavas ciema apvienotā) ar 4 punktiem.

Olimpiādei bija izcila loma šahistu kvalifikācijas celšanā: II klases normatīvus izpildīja 12 šahisti, III sporta klases normatīvus — 23, bet IV klases normatīvus — 19 šahisti.

Kā rāda sacensību tehniskie rezultāti, rajona III šaha olimpiādē pārliecinoši uzvarētāji bija Pļaviņu pilsētas komandas. Tas uzliek par pienākumu pārējām komandām celt savu spēles meistarību. Neizņemot nevienas rajona šaha un dambretes sacensībās nepiedalās neviena šā Līvānu rajona sportists?

Vēlams nākošreiz labāku sacensību organizēšanu, lai dalībniekiem nebūtu jāgūl vecos, mitros salmos un aukstās istabās, kā tas bija šoreiz.

Atliek novēlēt mūsu rajona izlasei republikas šaha olimpiādes zonas sacensībās š. g. 13.—16. II Ogrē.

J. Jans

Jautājumu un atbilžu vakars

Katram padomju cilvēkam raksturīga tieksme pēc zināšanām. Plašas iespējas uzziņāt vairāk un tuvāk par dažādiem interesantiem jautājumiem sniedz kultūras darbinieku organizētie jautājumu un atbilžu vakari. Tāds sarīkojums nesen notika arī Pļaviņu pilsētas kultūras namā.

Bija iesniegti pavisam 38 dažādi jautājumi. Tā kā mūsu dienās komunisms vairs nav tāls sapnis, bet gan reāla lieta — mūsu rītdiena, tad vairāki iedzīvotāji interesējās par dzīvi komunistiskajā iekārtā. Citi savukārt gribēja zināt, kad cilvēks lidos kosmosā. Daudziem jauniešiem interesēja, kas ir

milestība un kā tā pareizi jāizprot. Uz šiem jautājumiem izsmelošas atbildes deva Pļaviņu pirmās vidusskolas direktors b. Smelters.

Vairāki jautājumi skāra bioloģiskās tēmas. «Kā radies pirmais cilvēks?», «Cik ilgi cilvēki dzīvo un mirst?», «Vai sniega cilvēks ir nokerts?» Uz šiem jautājumiem atbildēja Pļaviņu pirmās vidusskolas skolotāja b. Galvāne.

Vesela virkne jautājumu bija adresēti tieši kultūras nama vadībai. Uz tiem atbildēja kultūras nama direktore b. Dambrāne. Dažos jautājumos bija izteikti tiešām vērtīgi ierosinājumi. Piemēram, ierosināts kultūras namā ie-

(8. turpinājums)

Pasanauri no visa ceļojuma paliks mums atmiņā ar savām divām ipatnībām. Viena no tām, ka katru ritu bija obligāti jāpiedalās rīta rosmē. Nelidzēja nekāda atruššanās, vecums, ne rīta salda miegs. Otrā ipatnība, ka katrai aizbraucējai tūristu grupai bija jāizdod sienas avīze un jāsniedz pašdarbības koncerts. Līdz ar to tika radīti interesantāki tūristu bāzes vakari.

Pirmās dienas nodarbībā bija paredzēts 10 km garais pārgājiens uz Čeharuhi ūdens kritumu. Šķērsojām kalna upes lielos akmeņus, gājām ķepurodamies — kā nu kurš mēdams, jo iekrist dzestrajā strauvē nebija visai liela patīka. Šoreiz nelaimīgākais izrādījās pats grupas instruktors. Palīdzēdams kādai meitenei pāriet klūmīgai vietai, upes vilņos viņam iekrita fotoaparāts. Izveidojās īsts «zibenturnīrs» zvejniecībā, kas beidzās ar sekmēm. Pie Čeharuhi ūdenskrituma, kas ir 9,5 m augsts, atradām skaistus kalnu kristālus. Dažiem tūristiem izdevās atrast baltā marmora šķembas. Izrādījās, ka apmēram 18 km uz rietumiem no Pasanauri ir lielas marmora atradnes, no kurienes to sūtīja Tbilisi un Rustavi būvniecības vajadzībām. Par Gruzijas marmoru dažādību un bagātību pārliecinājamies vēlāk pašā Tbilisi.

Atpakaļceļā apskatījām hidroelektrostaciju, kas, izmantojot saimniecības mazās kalnu upes enerģiju, dod ciematam elektrisko strāvu. Pēcpusdienā apskatījām ipatnējo tūristu tirgu. Te pārsvarā augļi. Gaļas produkti tirgū nav redzami, toties visi lopi, sākot ar aītām, cūkām un beidzot ar govīm, dažādiem putniem, pērkami dzīvā veidā. Laidis uz tirgu ierodas jāšus zirgos vai ezeļos. Mantu pārvadāšanai grezni izrakstītas tarbas, kas pārliekas pāri segliem. Tirgus skaisti atgādina fotouzņēmumus redzētos austrumnieku tirgus.

Pēcpusdienā vēl apskatījām arī

A. Čehova atceres vakars

Trešdien, 10. februārī plkst. 20.00 Krustpils kultūras nama, kultūras darbinieku arodbiedrība un rajona biblioteka rīko **Antona Čehova atceres vakaru**.

Skatītāji dzirdēs skaņdarbus, kas Čehovam bijuši ļoti mīli. Kultūras nama latviešu un krievu drāmas kolektīvi uzvedīs nemirstīgos Čehova viencēlienus «Jubileja» un «Lācis». Ieeja brīva.

rādīt atsevišķu telpu galda spēlēm deju vakaros, lai apmeklētāji tik daudz neuzkavētos bufetē. Par nožēlošanu bija jāsaņem noraidošā atbilde. Pagaidām tas nav iespējams, jo kultūras nama pašreiz nav brīvu telpu. Kultūras namā varētu tamlīdzīgus pasākumus rīkot, ja citas telpas ierādītu bērnu bibliotekai un kultūras nama darbinieku dzīvokļiem.

Jautājumu un atbilžu vakars guva iedzīvotāju plašu atsaucību. Kultūras nama un pilsētas pirmās bibliotēkas darbinieki sāk jau gatavoties nākošam šādam sarīkojumam, kas notiks šā mēneša beigās.

A. Krievāne

Baltās un Melnās Aragvas sateci. Melnās Aragvas ūdeņi tiešām izskatās ļoti tumši, jo upes gultni sedz melnīgsnējas krāsas smiltis. Uzkrājot kalnā, pavēras skaists skats uz Aragvas ielejā izvietoto ciematu. Pirmsrevolūcijas laikā tur bijusi maza apmetne, bet tagad ciemats izplešas apmēram 2 km garumā gar Aragvas krastu. Ciematā daudz zaļumu un augļu dārzu, ir slimnīca, skola, bērnudārzs, veikali. Pasanauri ir ipatnēja arī

Gruzijas Kara ceļa Krusta pāreja.

ar to, ka tur dzīvo dažādu tautību laudis.

Tā kā mūsu grupai bija pienākusī reize dot pašdarbības priekšnesumus, tad posmīties mēģinājām. Programmu pārsvarā bija dziesmas, jo tās saprotamas un tuvas visām tautām. Uzzinājām, ka koncertā piedalīsies arī gruzinu vīru kvartets. Visi viņi tūristu bāzes darbinieki, bet ar lieliskām balsīm. Viņu dziedājums ne ar ko neatšķiras no profesionālo snieguma. Ja mēs jūsmojām par Medicīnas darbinieku kultūras nama vīru kvartetu, tad jāatzīst, ka pasanaurieši tos pārspē. It sevišķi talantīgs ir kalnietis Kaftaradze, kas 6. Vispasaules jaunatnes festivālā

ieguva laureāta nosaukumu. Virtuozs ģitārists un izcilā balss dotībām apveltīts puisis. Viņa dziesmās klausāmieši aizturētu elpu. Šis brīnišķīgās gruzinu kalniešu dziesmas! Šķiet, kalns ar kalnu sasaucas un šis skaņas atbalsojas ielejās.

Pienācis istā koncerta sākuma brīdis, kuru vada vienmēr dzīvespriecīgais un attapīgais «dzjadža Vasja». Koncertu uzsākām ar dziesmu «Pie Dzintara jūras», ko ļoti prot arī lietuvieši. Tālāk vijas krievu, latviešu, lietuviešu un gruzinu dziesmas. Koncertu nobeidzām ar kopīgi nodziedāto «Suliko». Dziesmas un mūzika draudzīgā saimē sakausējām četru tautību laudis.

Nemanot pienāca klusās stundas brīdis. Sakravājām savus akmeņus paraugus un augus, jo rītā bija jāpošas tālākā ceļā uz Mchetu. Saulains rīts mūs sveica jaunajā ceļa posmā. Mašīnas traucās gar Aragvas krastu. Upe likās kļuvusi plātāka un ūdeņiem bagātāka, jo savā gultnē uzņēmusi dažas pietekas. Kalni atvērījās no ceļa arvien tālāk. Drīz ieraudzījām kādu varenu cietoksni. Mūsu gids pastāstīja, ka tas ir Ananuri cietoksnis — celts 16.—17. gadsimtenī, bet viens no vislabāk saglabājušiem cietokšņiem Gruzijā. Bijām arī klāt. Tas kā parasti celtnē grūti pieejamā vietā. Vērojot celtniecību un pārdomāto praktiskumu, jāatzīst, ka tā laika celtnieki bijuši ar bagātu izdomu. Jāapbrīno arī cilvēku milzu darbu, ko viņi veikuši, stāvajās kalnu nogāzēs būvējot lieliskos cietokšņus valņus un augstos novērošanas torņus. Apskatījām pazemes izejas sākumu, kas no cietokšņa veda uz Aragvas krastu. Pārī visam cietoksnim pacēlās signāltornis.

Pēc cietokšņa apskates turpinājām ceļu līdz Mchetai. Aragvai pievienojās Pšavskas Aragva. Līdz ar to kalnu upe kļuva ūdeņiem vēl bagātāka. Upes ieleja daudz plašāka, kur redzējām pirmos lielos vīnu laukus, kā arī kukurūzas sējumus un augļu dārzus. Pie kāda ciemata ievērojām neparastu celtni. Visiem par lielu izbrīnu tās iemītnieks bija skaists brūnais lācis.

(turpinājums sekos)

LLA aicina

Lai realizētu likumu «Par skolas sakaru nostiprināšanu ar dzīvi un tautas izglītības sistēmas tālāku attīstību», Latvijas Lauksaimniecības Akadēmijas komjaunatnes komiteja organizē neklātienē sagatavošanas kursus, kuru uzdevums neklātienē ceļā sagatavot strādājošo jaunatni, kas 1960./61. mācību gadā vēlas iestāties kādā no LLA fakultātēm, klātienē vai neklātienē nodaļā. LLA uzņem jaunus studentus šādās fakultātēs: 1) agronomijas, 2) zootehnikas, 3) veterinārās, 4) lauksaimniecības mehānikas, 5) zemes ierīcības, 6) hidromeliorācijas, 7) mežsaimniecības, 8) mežtehnikas. Neklātienē sagatavošanas kursus vada pie LLA komjaunatnes komitejas noorganizētā pedagogiskā padome. Pirmās konsultācijas par iestāžu pārbaudījumu programmas jautājumiem notiks š. g. martā.

Uz LLA organizētajiem bezmaksas neklātienē sagatavošanas kursiem strādājo-

šai jaunatnei, kas 1960./61. m. g. vēlas iestāties kādā no LLA fakultātēm klātienē vai neklātienē nodaļā, iesniegumi jāiesniedz LLA komjaunatnes komitejā, pievienojot raksturojumu un darba vietas un komjaunatnes komitejas vai arodbiedrības rekomendāciju.

Iesniegumi sūtāmi uz adresi: Rīgā, Ausekļa ielā Nr. 5—21, LLA komjaunatnes komitejai.

Kursos uzņemtajiem jauniešiem tiks izsūtītas iestāžu pārbaudījumu programmas, kā arī apraksti par atsevišķām LLA fakultātēm.

Konsultāciju konkrētos laikus paziņos atsevišķi.

LLA komjaunatnes komitejas pedagogiskā padome

Kļūdas labojums

Mūsu laikraksta 13. numurā informācijā «Krūmiem te nav vietas» ieviesusies kļūda. Jānis Bojārs un Arturs Pilskalns nevis cērt krūmus, kā minēts tekstā, bet ved kūdru.

Redaktore: **Z. Tiltiņa**